

Vår kirkelige fremtid

Oppfølging etter menighetsmøtet på Lyngseidet juni 2008.

Utviklingen i Den norske kirke (DNK) har gjennom de senere tiår tatt en form og en retning som bekymrer kristenheten med tiltakende styrke. Vi frykter storlig for at DNK vanskelig kan være de kristnes åndelige hjem dersom også evangeliets rene forkynnelse og sakramentenes rette forvaltning etter Jesu Kristi ord og befaling blir enda mer anfektet og utarmet.

Menighetsmøtet på Skibotn i juni 2001 konkluderte bl.a. med at "Forholdet til DNK må bearbejdes kontinuerlig".

Menighetens møte på Lyngseidet i juni 2008 anmodet predikantrådet, under bønn om Guds visdom, hjelp og råd i den foreliggende situasjon, å fortsette arbeidet om vår kirkelige fremtid særlig på følgende to områder:

- 1) Finne frem til gode og tjenlige **fremgangsmåter** og om mulig finne den eneste og den **riktige handling** i saken som gjelder **vår kirkelige tilhørighet i fremtiden**. Handlingen og fremgangsmåten vil berøre **menneskers åndelige nød, DNKs styrende organer**, og andre **aktuelle samarbeidsparter**. Hvordan kan kristenheten best gjøres delaktig i slike prosesser? Det er behov for å legge frem **bibelske og kirkehistoriske dokumentasjoner** slik at de ivaretar de **menneskelige, åndelige og sosiale behov for gode begrunnelser og klare fremstillinger** av både **nødssituasjon** og **mulige løsninger** for Kirken. *(Dette området har adresse innad i menigheten.)*
- 2) Arbeide videre med de i pkt 1 nevnte forhold og samtidig muntlig og skriftlig å **søke avklart** med DNKs myndighetsorganer (bispedømmeråd, bispemøtet, kirkemøtet) **hvordan vi kan bli betjent på en akseptabel måte i fremtiden** med prester som er rett kalte. Spørsmålet blir hvordan biskopene og kirkemøtet vil akseptere vår rett til å tale som Skriften taler i alle livets forhold, hvordan de vil akseptere at vi ikke kan ha gudstjenestefelleskap med åpenbare vranglærere og med prester og andre av DNKs tjenere som oppfordrer til å handle og leve tvert i mot Skriftens ord. *(Dette området har adresse utad, til bispedømmeråd, bispemøtet og kirkemøtet, og det er dette som behandles i nærværende henvendelse.)*

Vi **søker altså å få avklart** med DNKs myndighetsorganer hvordan vi kan bli betjent på en akseptabel måte i fremtiden med prester som er rett kalte. I dette ligger med andre ord spørsmålet om en akseptabel prestatetjeneste og en rett kallelse til denne tjeneste innenfor **den evangelisk-lutherske bekjennelse**. Denne bekjennelse har vi etter sin norm og form hittil hatt felles med DNK. Den har også vært bevegelsens hovedbekjennelse som en rett tolkning og anvendelse av Bibelen - Den hellige skrift. Og den har, etter vår vurdering, hatt en avklarende og samlende verdi ved de tilfeller bevegelsen gjennom sin historie har opplevd splittelser og lærekonflikter innad. Bekjennelsen har ellers også vært nyttig for våre vurderinger av påfunn og "forbedringstiltak" som dukker opp innenfor DNK. Den evangelisk-lutherske lære har derfor gjennomsyret våre forsamlinger og de lokale menigheter av DNK som har hatt våre forsamlingsfolk i sin midte. Vi holder for gudommelige sannheter og Guds sanne vei til frelse de veiledninger i trosspørsmål om: synd og nåde, lov og evangelium, rettferdiggjørelse og helliggjørelse, dåp og nattverd, (samt praksis av personlig skriftemål) slik de framkommer i Den augsburgske bekjennelse og i Luthers lille katekisme.

Med katekismen i sentrum blir det derfor i enkelte sentrale menigheter (forsamlingskretser) gitt dåpsopplærende undervisning blant barn fra 4-års alder, oppfulgt ved fornyet og utvidet gjennomgang av hovedpartene i katekismen ved ungdomssamlinger og på ungdomshelger.

Vi finner følgende formuleringer i Kirkemøtets vedtak fra 2001 (KM 8/01 Myndighetsrelasjoner i DNK) som ansporer oss til et litt optimistisk håp om å bli behandlet med forståelse når vi nå retter denne henvendelsen til de kirkelige myndighetsorganer: ... *blant annet må det skje en nødvendig avklaring av hvordan en kan ivareta mindretall i kirkelige organer som opplever å være i en samvittighetskonflikt i en sak med læremessige implikasjoner. Det medlem av et kirkelig organ som av hensyn til sin samvittighetsforpliktelse på Den Hellige Skrift (resp. "den evangelisk lutherske lære", Jfr kl §28) ikke finner å kunne slutte seg til flertallet i det aktuelle organ, forutsettes – så langt som mulig – å grunngi sin dissens gjennom et protokollat i møtet. ...*

Det er på fire **arbeidsfelter** vi synes at utviklingen i DNK de senere tiår har vært anføktsende og bekymringsfull, nemlig **liturgi** med tilhørende bibeloversettelser og innhold i bønner og salmer, **kvinnelig prestatjeneste**, **økumenikk** uten læretukt, og ettergivenesshet for krav og press fra **homofile** organisasjoner og deres støttespillere – på alle felter uten nødvendig støtte i Bibelen. På alle disse felter kommer i høy grad læremessige forståelser til uttrykk i de ordninger som etableres i kirken. I det følgende skal vi kort berøre hvert av disse felter slik at vi ender opp med konkrete spørsmål som angår akseptabel prestatjeneste og rett kallelse for dem.

Liturgi

Hittil har vi langt på vei kunnet benytte DNKs gudstjenester med ord og sakramenter (dåp og nattverd) og kirkelige handlinger knyttet til konfirmasjon, brudevielse og begravelse. Det bør imidlertid være et kjent faktum at vi har satt lite pris på de reformer av liturgier og de revisjoner av bibeloversettelser og salmebøker som er utgitt og pålagt tatt i bruk helt siden tidlig i 1900-årene. Årsaken til skepsisen og motviljen mot de nye revisjoner og "reformer" har i hovedsak vært svake begrunnelser for forandringene og læremessige svekkelser og tap som nyordningene og nytgavene ofte har ført med seg og hatt til følge. Liturgiske revisjoner fra 1977 førte for eksempel til språklige og læremessige forflatninger som de kristne i våre leire ennå ikke er blitt fortrolige med. Noen av våre og andres innsigelser ble faktisk etter hvert akseptert som så vektige at noe av liturgien er blitt endret (kollektbønnene, eneste/enbårne sønn). Det er derfor kjent at 1920-liturgien av høymessen blir foretrukket av våre folk den dag i dag. I våre egne forsamlinger og på enkelte stevnegudstjenester brukes helst Landstads kirkesalmebok. Landstad reviderte salmebok er akseptert som kirkesamlebok, og enkelte salmer i Norsk salmebok kan istemmes. At ordningen har en form for "dispensasjon" og offisielt blir ansett som en foreløpig ordning innenfor DNKs liturgier, gjør ikke så stort inntrykk på oss. Men vi ser med stor skepsis frem til ytterligere revisjoner av liturgier for både dåp, nattverd og høymesser i DNK. Og denne skepsis har kanskje god nok begrunnelse når de som har gjennomlevd reformene og nyordningene siden 1960-årene, ser tilbake og observerer at det parallelt med revisjonene skjer at kristen kultur utarmes i landet, og at lærdomsforståelsen blant bekjennende kristne er blitt mer uklar. Bibelkunnskapen reduseres raskt hos den oppvoksende slekt, luthersk læreforståelse er på mange steder nærmest ukjent og læretukten deretter. Fremmede lærdommer og syndemenneskets egendyrkelse florerer derimot fritt. Et kristent og sedelig liv undertrykkes av samfunnets ugudelige lover, og kirkens organer og tilsynsmenn tør ikke utøve læretukt.

Liturgireformen (2008) legger opp til at hvert menighetsråd skal kunne utforme sin egen liturgi innenfor en felles grunnramme. Det foreslåes også at bl a. 1920-liturgien skal kunne være en godkjent ordning. Samtidig skal demokratiet i kirken utvikles ved at større andel av medlemmene deltar i valg. Dette vil kunne føre til at de som forfekter at luthersk kristendomsforståelse må være grunnlag for avgjørelser om innhold i liturgi, fort vil komme i mindretall. I Nord-Troms vurderes et arbeid for å få en språklig fornyet utgave av 1920-liturgien godkjent. De som foretrekker 1920-liturgien, registrerer også i dag at bibeltekster etter nyere bibeloversettelser alt for ofte blir brukt i praksis.

Våre vurderinger og spørsmål:

- 1) Menighetsrådene ser ut til å få avgjørelsesmyndighet til å utforme lokale liturgier. Hver menighet kan dermed få sin variant av liturgi i framtida. Et alternativ er å se på muligheten for å godta hoveddrammene i liturgiforslaget og prøve å få laget en akseptabel høymesseliturgi innenfor disse rammer. En felles, språklig revidert 1920-liturgi vil kanskje ha størst mulighet til å få tilslutning fra lokale menighetsråd også om maktfordelinga endres i rådene. Alt dette er på drøftingsstadiet. Vil det i fremtiden være mulig å godta liturgiforslagets rammer og likevel kunne anvende eldre utgaver av salmebøker og bibeloversettelser?
- 2) Med dette som bakgrunn, bør problemstillingen vår bli: Hvordan kan vi sikres at vi får høymesser og/eller andre gudstjenester som vi finner oss til rette i læremessig og formmessig dersom vi ikke får igjennom vårt syn i de lokale menighetsråd, med eller uten et språklig revidert 1920-alternativ? Hvem har myndighet til å ivareta våre behov dersom ikke menighetsrådene gjør det? Dersom vi får en omforent, revidert 1920-liturgi, vil vi da ha noen mulighet til å få noen gudstjenester i løpet av året også der bare et mindretall ønsker en slik ordning brukt?
- 3) Hvordan kan vi regne med fortsatt å få bruke de prøvde og allerede aksepterte liturgier, bibeloversettelser og salmebøker, de som vi vil foretrekke, og kan vi forvente at det i overskuelig fremtid vil finnes ordinerte prester i DNK som er villige til å forrette etter disse?

Kvinnelig prestetjeneste

Med støtte i Den hellige skrift holder vi hyrde- og læreembetet i Kirken å være gitt til menn. Kvinner som påberoper seg prestetjenesten er derfor etter vår oppfatning ikke rett kalt til slik tjeneste etter Skriften, og de som ikke er rett kalte, har derfor i følge Augustana XIV ikke del i embetet med å forkynne (lære) evangeliet og forrette sakramentene.

Hva er for oss en akseptabel prestetjeneste?

Aug XIV krever rett kallelse. Hva er rett kallelse? Kalt av Gud, dvs etter hans ord, men ved mennesker. De personer som inntre i tjenesten med ord og sakramenter i strid med Guds ord, kan vi ikke betrakte som rett kalte.

Kvinnelige prester i hyrde- og læreembetet er derfor ikke aktuelle i våre menigheter verken når det skal tilsettes prester eller når prester skal utøve kirkelige tjenester.

Vårt spørsmål:

- 4) Hvordan skal det i fremtiden tas hensyn til vår overbevisning ut fra Skriften at utelukkende menn er rett kalt til prestetjeneste i Kirken og at vi i ord og handling vil forfekte dette synet?

Økumenikk

Rett kjærlighet til medmennesker vises klarest ved å stå fast på Kristi lære i omgangen med dem. Vi anser de økumeniske bestrebelsene i DNK for å være et resultat av sviktende klarhet i

lærespørsmål og en tilhørende motvilje mot læretukt. Dette har innsneket seg og fått tiltakende tilslutning i DNK gjennom de siste 40-50 år. Derfor er det med sorg vi har konstatert fellesskap og tilsynelatende forbrødring med flere protestantiske kirker (også reformerte og unerte) (Leuenbergkonkordien 1973/1999), med anglikanerne på de britiske øyer (Porvoo-avtalen 1996), metodistene (Nådens fellesskap 1994/-97) og i noen grad med Den romersk katolske kirke (Felleserklæring om rettferdiggjørelseslæren 1997). Dette må ses på som læremessige blindveier. For hvor er det blitt av fellesskapet og enheten med de menigheter, bevegelser og grupperinger som vil stå fast på evangelisk-luthersk læreforståelse? Hvor er det blitt av dåpslæren, nattverdlæren, arvesyndslæren og selve rettferdiggjørelseslæren? Hvor er det blitt av kirkefedrenes formuleringer i Konkordieformelen: ”vi tror, lærer og bekjenner” og ”vi forkaster og fordømmer”?

Vårt spørsmål:

- 5) Hvordan er det mulig at DNK i fremtiden i praksis kan ivareta fellesskap og enhet med de evangelisk-lutherske menigheter, bevegelser og grupperinger som vil holde fast ved den evangelisk-lutherske tro, lære og bekjennelse?

Ettergivenhet for homofiles krav og press

Skriften taler entydig om homofil praksis som synd mot naturen. Ettergivenhet i DNK på dette saksfelt får konsekvenser som vi i dag ikke ser enden på. En aksept i DNKs lære og ordninger for homofil praksis og homofilt samliv blir derfor å komme i konflikt med det Gud hater, og som vår samvittighet er bundet av. Derfor vil vi så langt som mulig, og med støtte i Guds ord (Rom 1,32), holde oss borte fra kirkelige tjenester som forrettes av homofilt samlevende (prester) og/eller personer (prester) som står frem og holder med dem. Saksfeltet rommer ikke bare forholdet mellom prest og menighetslemmer, men også mellom biskop (tilsynsmann) og tjenestegjørende prest. Følgen er at akseptable prester for kirkelige tjenester på mange steder er blitt innskrenket.

Våre spørsmål:

- 6) Hvordan skal DNK sikre akseptabel alternativ kirkelig betjening og kirkelig tilsyn i de menigheter som har kirkelemmer som uroes i sin samvittighet pga tvilsomt begrunnet kirkelig aksept av homofilt samlevende prester, eller kvinnelig prestedtjeneste?
- 7) Hvordan kan prester som står for et konservativt syn i homofilis spørsmålet, få virke fritt i sine menigheter og få et pastoralt tilsyn og en pastoral veiledning som er i overensstemmelse med deres egen overbevisning etter Skriftens ord og lære?

Storfjord, Lyngen, Tromsø 14. mars 2009

For utredningsutvalg og predikantråd i DLLM

Hans Nic. Nilsen

Hans-Ove Samuelsen

Ragnar T. Samuelsen